

Un camió al servei del clero

Coses de nois.
 Uns quants joves nacionalistes exaltats anaren, l'altre dia, a trencar els vidres del Consolat d'Anglaterra.
 No és aquest el camí de lliberar a Catalunya. El camí és imitar a l'Alcalde de Cork.
 I quants dels nostres exaltats estan disposats a imitar-lo?...

Llegeixo:
 «Los republicanos monárquicos de Mahón han proclamado candidato a don Alejandro Lerroux.»
 Com se menja això de «republicanos monárquicos».
 Amb forquilla?
 Amb cullera?
 «Republicanos monárquicos»
 Serà una fusió de...
 d'En Lerroux?

A Badalona s'ha...
 nárquico Nacional.
 A l'acte de constitu...
 Tot això és prop...
 inútil!
 Badalona és i ha...
 publicana.

No deixa d'esser...
 un viatge en camió pe...
 Faltats de tramvies...
 diren a dispendiar un...
 i s'enfilaven als «car...
 nint per seients rústic...
 «pisto», a pesar de tot...
 Veritat és que aqu...
 cials serveixen quan...
 zar les costums.
 Democràtilzar les...
 peul!
 Que els que van...
 rals o una pela, aques...
 tentas.

Ha dit el senyor...
 guàrdies de seguritat...
 donarà fusell i pistola...
 Molt bé.
 I un millor sou pe...
 ble vocació... quan se...

Torna a donar bas...
 per part de l'Ajuntam...
 Rius, que ara sembla...
 Tant és així, que...
 l'il·lustre Col·legi de...
 tenir el seu criteri e...

Barcelona sempre anem molt més...
 a Madrid.
 ... no'n fa poc de temps que estan...
 es societats de matadors!

...omanones està malalt.

...e diuen que la causa de la seva ma...
 na d'haver perdut un fill al Marroc...
 seguren que és el remordiment...
 gues!...

...atlle major va convidar als direc...
 «Don Donostiarra» amb un àpat a la...

...feta, ja estem veient que l'any vi...
 en, ens cantaran, harmonitzada per...
 a cèlebre cançó:
 «Lixant de la Font del Gat
 noia...
 noia...»
 ...ntada pels simpàtics orfeonistes...
 gur seria un èxit.

...el marqueset d'Olerdola, senyor...
 es presentarà candidat per Fi...

...Suñer, si va a la reelecció!
 ...atapultat romana com aqueix mem...
 ...Monàrquica, els federals empur...
 van a l'aigua!
 ...aquests hi aniran per a tirar-hi a...

...er han fet fer els patrons al senyor...
 ...Govern a l'objecte de presidir la...
 ...ta per a arreglar la vaga de met...
 ...patrons d'aquest ram, excusant-se...
 ...at, no han volgut assistir a la crida...
 ...r les reunions, i el pobre home...
 ...ol com un mussol.
 ...ha vist que els que haurien de...
 ...donen fum.
 ...ntol que el fum no's torni foc.

...es veu a l'aigua.
 ...ristes, ni els ciervistes, ni els de...
 ...olen fusionar-se amb els seus.
 ...ho ha confessat:
 ...era una sola candidatura monàr...
 ...triumfaria. Si no se hace así, es...
 ...re favorecer a los enemigos eel...

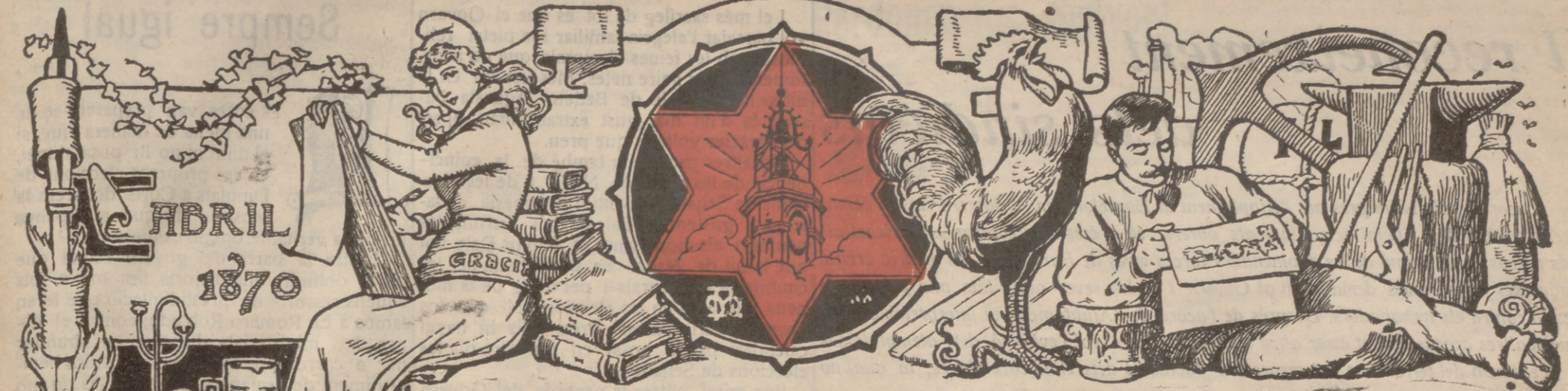
...en Dato es veu a l'aigua abraçat a...
 ...monàrquica, i sense carabasses.
 ...I tants caps de carabassa que hi han en el seu...
 partit!

A Estònia hi ha hagut un canvi de govern.
 Tots els nous governants d'Estònia pert...
 neixen al partit més avançat.
 Què hi farem!...
 Aquí, per a aconseguir un govern així, en...
 tenim per estònia.

—Tiva, nyicris!... Ens deixessin fer a nosaltres, veuríem com s'acabaria!...

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8

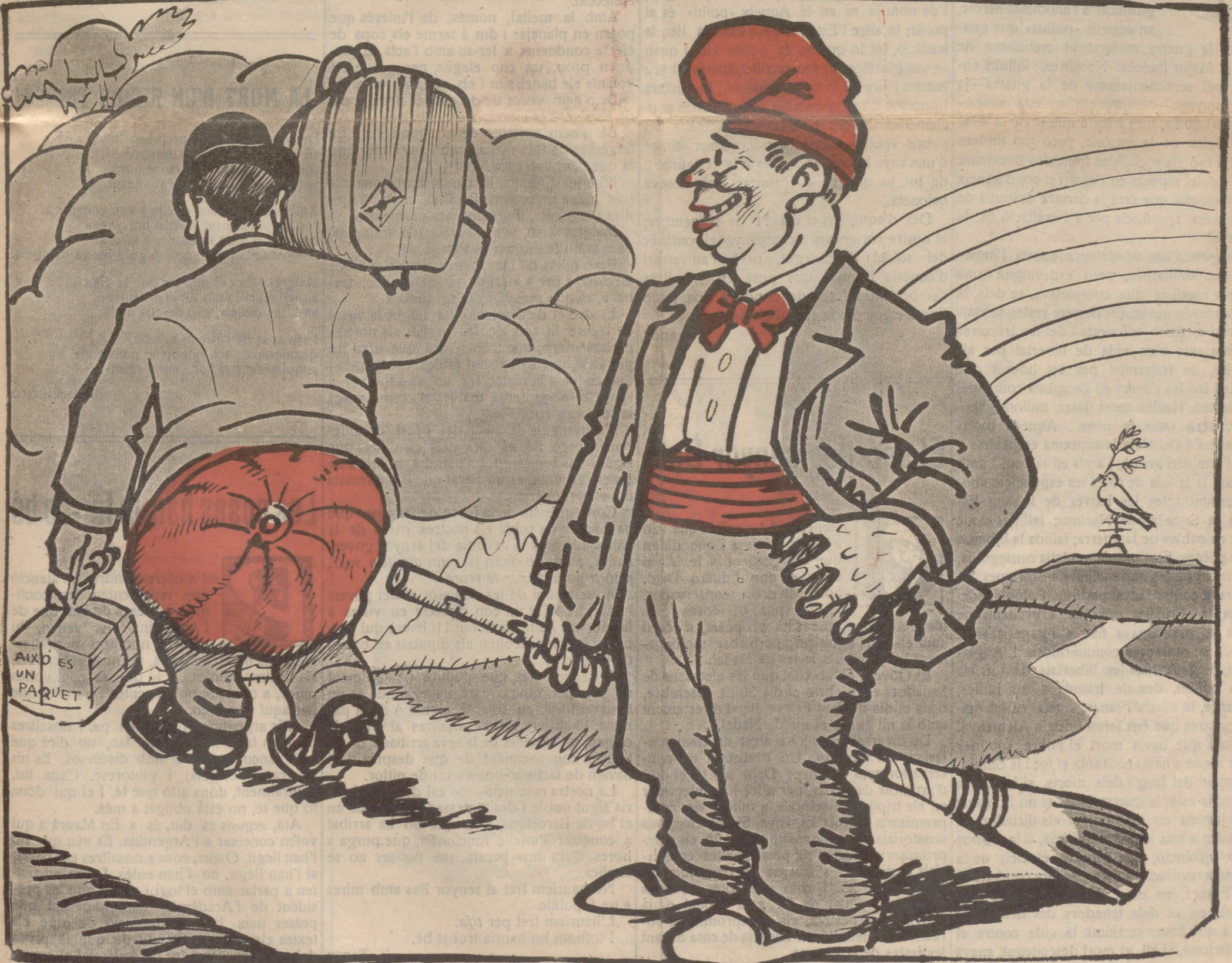
LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
 AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
 NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIO, NÚM. 20, BOTIGA
 TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Pòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LA DESPEDIDA

—Te vas y ma decas, y desías que m'amabas?...

BIBLIOTECA MUNICIPAL

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

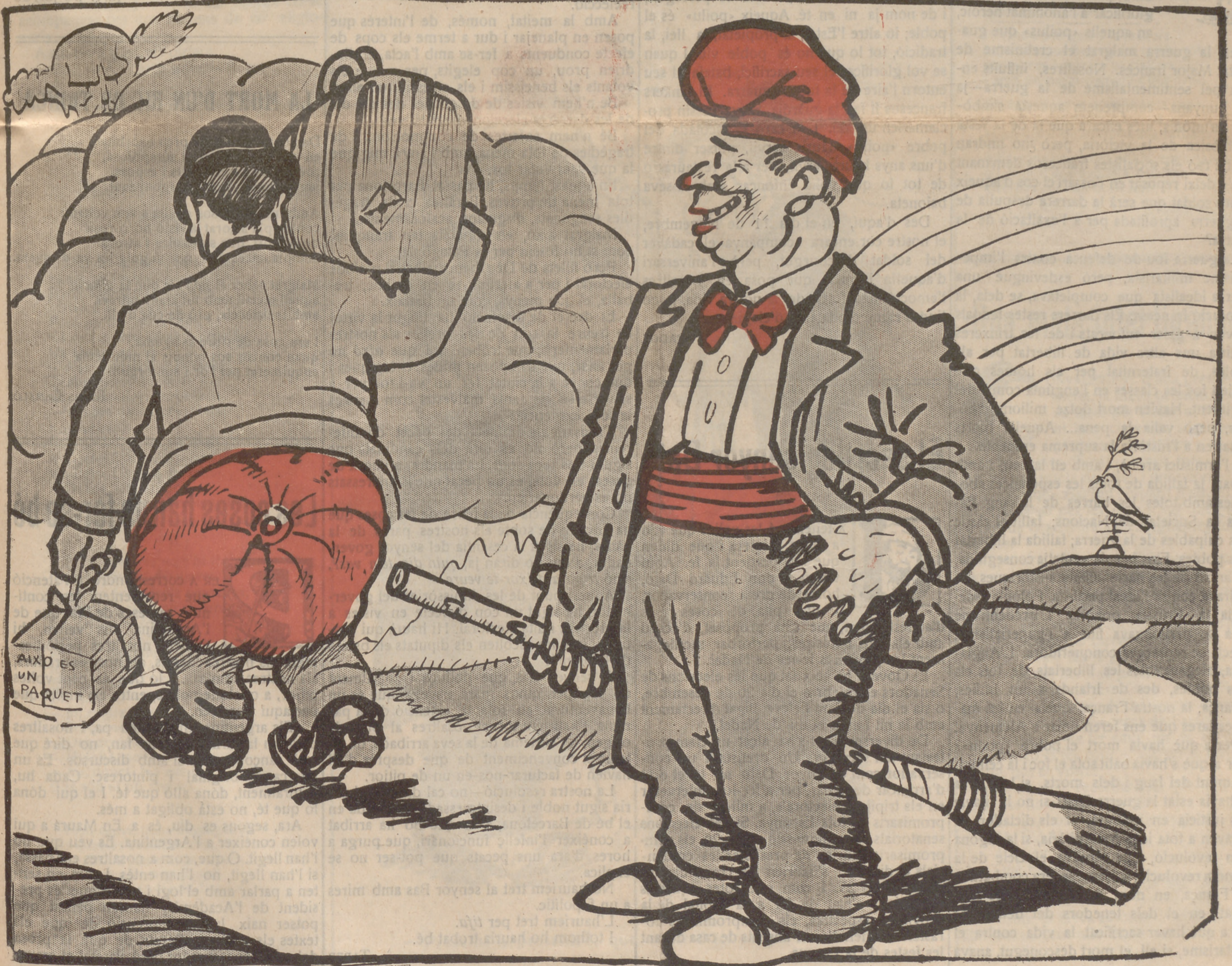
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LA DESPEDIDA

—Te vas y ma decas, y desías que m'amabas?...

El reconeixement dels sindicats

L'acord lloabilíssim pres per l'Ajuntament de Barcelona en sa darrera sessió, demanant el reconeixement oficial dels Sindicats obrers, ve a ésser un contrapès necessari als acords presos en la reunió de les anomenades forces vives de Barcelona. Es podria creure que aqueixes forces vives demanaven al Govern i a les seves autoritats una política de repressió contra els treballadors. Després de l'acord de l'Ajuntament, la interpretació recta d'aquells altres acords no pot ésser altra sinó la de que's vol l'evitació dels atemptats socials i l'extinció del terrorisme, tot respectant l'actuació dels Sindicats obrers, la qual no s'ha de confondre amb l'actuació dels terroristes.

La separació entre sindicalisme i terrorisme és cada dia més necessària i més urgent. Ho és per als mateixos sindicats, que's troben entrebancats en la seva acció més eficaç i poderosa, per l'efecte que en l'opinió fan els crims de sang.

Els acords de les forces vives venen, doncs, completats i, en certa manera, rectificats, per l'acord de l'Ajuntament. L'acció políciaca i judicial contra els autors dels atemptats és una cosa, i l'actuació societària dels Sindicats n'és una altra. Reconeixent la legalitat de les associacions obreres es donarà un gran pas en el camí, no direm de la pau social, però sí de l'encarrilament de la lluita pels camins del seny i del respecte humà.

L'ANIVERSARI

FRANÇA té raó celebrant l'aniversari de l'armistici, i té raó, també, extreient de l'immens ossari que va d'Iprès a Nancy un esquelet sense nom per a glorificar a l'anonimat heroic, an aquells «poilus» que gua-

yaren la guerra malgrat el cretinisme de l'Estat Major francès. Nosaltres, influïts encara pel sentimentalisme de la guerra—ja tan llunyana—compremem aquesta simbòlica cerimònia, més encara que la de la festa apoteòsica de la victòria, però ¿no tindran també raó els socialistes demanant que's deixi reposar en l'ossari el cos d'aquell pobre soldat que serà la darrera despulpa de la guerra aprofitada per a l'exaltació de la guerra?

La guerra fou de defensa contra l'imperialisme militarista, però esdevingué una guerra idealista que completava, se deia, la revolució francesa. Els darrers restes feudals anaven a ésser enfonçats i de les trinxeres sortiria una altra vida de llibertat per als pobles, de fraternitat per als homes que havien fos les classes en l'engúnia comú del sofriment. Havien mort dotze milions d'homes, però valia la pena... Aquells morts donarien a l'història la suprema empena.

I l'armistici arribà, i amb ell la pau, i amb la pau, la fallida de totes les esperances abonades amb totes les barres de la sang. Fallida la Societat de Nacions; fallit el càstic dels culpables de la guerra; fallida la llibertat dels pobles. Fins la sola ventajosa conseguida, l'aparició de les nacionalitats històriques, se regirava contra l'ideal pacifista. Polònia esdevenia la Prússia oriental. L'irredentisme italià se perllongava fins a l'imperialisme. Grècia se redreçava conqueridora. L'Anglaterra, ofegava totes les llibertats de tots els seus pobles, des de Irlanda a les Índies, i França, la nostra França, queia en les mateixes tares que ens feren odiar a Alemanya.

Per a què havia mort el pobre «poilu»? ¿Per a què s'havia batit sota el foc i la cendra, i damunt del fang i dels morts, si la guerra no havia estat la guerra final, si no hi havia més justícia en el món, si els dictadors se negaven a tota idea fraternitària, si la segona gran revolució, que tancava el cicle de la primera revolució, la francesa, era combatuda per França, en nom del dret romà de propietat i en el dels tenedors del deute rus? Per a què haver sacrificat la vida contra el militarisme, si ell, el mort desconegut, anava

a posar cendres humanes, en l'Arc del Triomf, en les pedres aixecades al primer imperialisme, i a la primera guerra universal?

Aqueix «poilu» que reb sepultura, faraònica, és per a mi, el més gran símbol de la guerra. No tindria res, ni terra, ni valors, només que un treball, unes idees i un nom. La terra segueix essent dels seus propietaris, no dels seus defensors; l'ideal és perseguit, i de nom ja ni en té. Aqueix «poilu» és el poble; lo altre l'Estat, la propietat, la llei, la tradició, tot lo que no és poble viu. I quan se vol glorificar el seu sacrifici, bateja al seu entorn l'aire de la futura guerra. El junkers francesos li fan la guàrdia. Si poguessin proclamarien un rei. I la carn esmicolada del pobre «poilu» hauria servit, potser dintre d'uns anys haurà servit, per a la restauració de tot lo que volia enfonçar amb la seva baioneta.

Des d'aquí, en el dia 11 de Novembre, el nostre cor encara acompanya el cadàver del soldat desconegut, però l'aniversari d'aquella jornada que posa en nosaltres l'emoció més forta de la nostra vida, ja no tindrà ritme d'oda sinó d'elegia.

PARADOX

El sacrileg senyor Dato

U a tenen raó les velles que van a missa primera i que diuen que's va perdre la fe. Aquí tenim a don Eduard Dato, home de dreta, conservador, i una pila de coses més d'aquest caient, que s'ha proposat, d'acord amb els seus ministres, pertorbar sacrílegament les pròximes festes de Nadal.

El Govern ha acordat que les eleccions de Senadors es celebrin el dia 26 de desembre, o sia el dia de Sant Esteve, lligat directament amb la nit i amb el dia de Nadal.

De diverses parts s'ha alçat un clam protestant del sacrilegi. Un dretista i un conservador com el senyor Dato no té el dret d'arrencar de la llar, per a fer-los intervenir en els tripijocs electorals, a milers de compromissaris de tota Espanya. Si les eleccions senatorials es verificassin el dia 26, els compromissaris haurien de presentar les credencials el dia 24 i s'haurien de constituir les meses el dia 25. I com que totes aquestes operacions s'han de fer a la capital de la província respectiva, els compromissaris forasters haurien d'ésser absents de casa durant les festes de la Pasqua.

I el més sacríleg de tot és que el Govern vol barrejar l'alegria familiar i la pietat religiosa amb les feines electorals, que no acostumen a ésser gaire netes. Més net era en la nit santa, l'estable de Betlem. Aquesta barreja és d'un mal gust extraordinari, apart del caràcter volterri que pren.

Nosaltres protestem també de la coincidència de les festes de Nadal i de les eleccions de Senadors. Sentim la poesia nadal·lenca i gustem la dolçor dels turrons, les neules i els bons vins. El senyor Dato vol que la nit de Nadal sia pertorbada per les cimbombes electorals i pel dring de la moneda que sona en les eleccions. Ni que fos broma, podria passar. Prou fulls hi ha al calendari per a posar en un altre dia les eleccions de Senadors.

Ben mirat, potser la pensada del Govern sigui un símbol. El senyor Dato deu voler fer coincidir les eleccions i les festes de Nadal, amb la mala intenció que els ciutadans d'Espanya, compromissaris o no, es carreguin els neulers.

FULMEN

La política no té entranyes

D ELS nostres diputats podria dir-se'n tot el mal que's vulgui.

Que no treballen com no siga *pro domo sua*, que els tenen als electors sense cuidado, que no es recorden de la ciutat, que deixen passar les ocasions més solemniais sense donar fe de vida... Lo que els sembli, i un xic més.

Lo que en canvi no negarà ningú, és que al trobar-se en període electoral barrinen i remouen cel i terra per a assegurar se la reelecció.

Amb la meitat, només, de l'interés que posen en planejar i dur a terme els cops de efecte conduents a fer-se amb l'acta, en tindrien prou, un cop elegits, per a que els votants els beneïssim i els alçessim un altar.

Bé n'hem vistes de desgràcies des del dia de les darreres eleccions legislatives!

Bé n'hem sofertes de commocions i de tragèdies de tota mena, amb l'any i mig que fa que vam votar-los.

En aquest temps, ha passat Barcelona per tota mena de proves. Baralles civils, tragèdies sangnants, disgustos, aloraments...

Malgrat això, els diputats tan tranquils, com si ho fossin per la Patagònia.

Però fillets de Déu, hem arribat al període electoral i per a afermar-se en el lloc, treballa, el que menys, com un bastaix.

El decret de dissolució ha tingut la virtut de treure la son de les orelles als nostres parlamentaris, que troben ara que *això* no pot anar, que s'imposen mides enèrgiques i que convé a la ciutat fer un va-i-tot per a salvar-se de tanta malvestat com menaça la seva existència.

S'acusarà als diputats del pecat d'indiferència, però no es dirà dels candidats que siguin uns toca-sos. La mandra, a l'hora de pescar els vots, és un pecat que's interessats no es perdonarien.

Conseqüència de la febre de fer coses que ha invadit de sobte als nostres pares de la pàtria, ha sigut la cesantia del senyor governador, a qui no diràn ja, *quin dia te'n vas?*, sinó *triga a deixar-te veure*.

Aquest punt de les dimissòries del governador, ha sigut un cop d'efecte en vistes a la propera lluita electoral. Hi haurà qui sostingui que no escolten els diputats els batecs de la opinió?

Al senyor Bas, que política i socialment no sap per quins mars navega, que és un benaventurat en tota la extensió de la paraula, l'hauríem tornat nosaltres al punt de origen, a l'endemà de la seva arribada, de no tenir el convenciment de que després d'ell havien de facturar-nos-en un de pitjor.

La nostra resolució—no cal dir-ho,—hauria sigut noble i desinteressada. Inspirada en el bé de Barceloua, a la que no ha arribat a conèixer l'infeliç funcionari, que purga a hores d'ara uns pecats que pot-ser no se explica.

No hauríem tret al senyor Bas amb mires a un fi polític.

L'hauríem tret per *tifa*.

I tothom ho hauria trobat bé.

TABER

Sempre igual

ES coses van preparant-se de una mena de manera que, si el dimoni no hi posa remei, en les properes eleccions de Diputats a Corts donarem la sensació de que a Espanya

no hi ha veritable opinió esquerrana. Contra la barra del govern actual que per a obtenir una majoria fica mà a tots aquells ressorts de prestidigitació que feren famós a En Romero Robledo; contra el diner dels ministerials disposat en abundor per a corrompre consciències; contra l'embutiment de centenars de districtes on no hi ha opinió; contra les gosadies de la colla d'En Dato no s'aixeca una sola veu viril ni s'inicia cap moviment de protesta.

Com si conscient o inconscientment tothom fes el joc del Govern, els uns predi- cants l'abstenció en les lluites electorals, els altres volen anar sols per a entrebancar els afins i tots ajudaran an En Dato en la seva tasca d'aconseguir la cobejada majoria.

A Madrid veiem que els socialistes fan candidatura pròpia; els federals fan ranxo apart; els republicans faran lo que puguin i els sindicalistes s'abstindran. Optimistes sempre, tenim una lleu esperança en el Congrés de la Democràcia Republicana que aquests dies se reunirà a Madrid i del que podria sortir un moviment d'opinió que posés ordre an aquest mercat de Calaf.

A Catalunya, pels nostres pecats, ja està previst el resultat: la Lliga, algun republicà *suelto* i, per a vergonya de tots, alguns monàrquics.

Tot el món sofreix una radical transformació menys Espanya, que aviat ja no podrà dir-se que formi part del món.

JÉPH DE JESPU

LA MORT D'UN RIC DE TRINCA

Damunt d'un llit de preu exorbitant en una cambra gran i sumptuosa, rodejat de parents, fills i esposa, jau un home, *nou ric*, agonitzant.

Amb ulls vidriosos guaita a son voltant; contempla astorat la visió horrorosa de la Mort, que sarcàstica i afrosa compta unces d'or, que'm goig les va dringant.

Malgrat saber el *nou ric* que la *diàava* aquell metall amb tot afany mirava amb insistència, prò de cúa d'ull.

I era cosa de riure sa agonia, quan contats sos minuts al món tenia enquimerat per l'or i son orgull.

RAMIS CAMALÓ

Les coses han de fer-se bé

PER A correspondre a l'atenció que representen les contínues remeses de blat que de l'Argentina ens venen, hi enviem nosaltres periòdicament als nostres literats, als nostres oradors, als nostres còmics... i lo que és cent voltes pitjor, a qualche polític, entre els molts que per aquí floreixen.

Els argentins ens donen pa, i nosaltres paguem la caritat que ens fan, no diré que amb cançons, però sí amb discursos. Es un intercanvi original i pintoresc. Cada hu, naturalment, dona allò que té. I el qui dona lo que té, no està obligat a més.

Ara, segons es diu, és a En Maura a qui volen conèixer a l'Argentina. Es veu que no l'han llegit. O que, com a nosaltres ens passa, si l'han llegit, no l'han entès. I com en senten a parlar amb el logi i saben que és president de l'Acadèmia, hauran pensat que potser naix la incomprensió de que els textos els arriben alterats, de que la prosa del quef conservador perd claretat al crear

l'Atlàntic, que obeeix la confusió dels escrits a algun involuntari malentès.

—Que vingui i ens digui de paraula lo que per escrit no logrem capir—s'han dit sens dubte els argentins, enduts del desig d'aplaudir i admirar de la vora al mallorquí il·lustre.

I En Maura, al qui sembla no disgustar la passejada, es disposa a marxar a l'Argentina, segons sigui el resultat de la vinenta lluita electoral.

Al primer cop d'ull, això de lligar el viatge amb la política, pot semblar un disbarat. No ho és, si es mira la cosa amb deteniment.

En les eleccions legislatives hi han xifrat la sort o la desgràcia, la majoria dels polítics a l'espanyola. Per un seguit de circumstàncies que no cal esmentar, han despertat les properes eleccions un interès especialíssim, entre els polítics professionals.

Contra En Dato i els seus amics, cada dia més nombrosos des de que li fou reiterat l'usufructe de la paella, es coaliguen totes les forces. En Dato va bastint tranquil·lament l'edifici electoral, segur, com mai, de la victòria.

Si la voluntat (?) del país es manifesta a favor seu, ratificarà En Maura el seu allunyament de la vida pública. No vol tractes amb En Dato, amb En Sánchez Guerra i amb algun altre dels qui componen l'estat major idoni, ni tracte ni pacte de cap mena.

Allavors serà ocasió de passar el mar, posant entre el govern i la seva persona, la franja immensa que representa la distància entre el vell i el nou món.

Encara que em penjessin, no sabria dir si és millor que perdi En Dato les eleccions i per tant que En Maura es quedi, o si convé que les guanyi, perquè aquest se'n vagi.

Es tractés d'embarcar-los a tots dos i no m'hi pensaria mica en contestar.

Plantejada la cosa en els termes que acabo de dir, és un compromís el decidir-se; la veritat.

Si al menys prometés En Maura fer-se acompanyar per una dotzena de col·ligionaris...

Amb quin gust els diríem:

—Bon vent i barca nova!—B. DE

que continuà el moviment regenerador—ascendent.

—Com! Donà un'altra embranzida?

—Es l'únic que podem fer per sostenir amb honra el punt.

—Com volgueu, doncs. Apa, amunt! (I ja són al pis tercer).

IV

Aquesta nova enfilada, els deixa satisfets? Ca! I lo pitjor és que ara ja a dalt sols hi ha la teulada. Ni als Queviures ni als Salaris els complau l'habitació, i entre ells tot és confusió i disgustos quasi diaris.

—Hem millorat al revés!

—La fatalitat ho porta.

—Aquest pisot, qui el soporta?

—Fem un nou salt! Pugem més!

(Van a la teulada, és clar; la cosa està descomptada; però, un cop a la teulada, on aniran a parar?)

C. GUMA

Un pagès ric, molt religiós, arribà aqueixos dies de vaga de tramviaris a Barcelona.

Puja a un auto i diu al xòfer:

—Em convidria anar a Santa Maria, al Niño Dios i després a Sant Josep.

El xòfer engega el motor i taf-taf-taf el porta amb una exalació cap a la dreta dels Aixampis, carrer de València enllà.

Al ésser davant del temple d'En Gaudí, atura i diu al pagès:

—Dispensi, aquests dies no tenim temps per perdre. No ha dit que havia d'anar a Santa Maria, al Niño Dios i a Sant Josep?... Doncs miri aquí els té tots tres... perquè això és la Sagrada família.

Perdoneu-los, Senyor!

A l'Poble Nou hi ha un "Ateneu Democràtic Regionalista" (no els hi treieu la o del *Democràtic*, que el parell d'intel·lectuals d'aquella entitat, que són més normistes que En Pompeu Fabra, s'enfadarien), que veritablement es pinta sol per a fer barrabasades.

D'actes nacionalistes no cal dir que no se'n fa gairebé cap. Passat d'un míting electoral la setmana d'eleccions, tot lo demés ho ompla la ballaruga i representacions de teatre castellà.

Un dia, uns quants atrevits varen volguer organitzar un acte veritablement catalanesc, cosa extraordinària en aquella entitat, i al efecte, contractaren al "Esbart Folk-lore de Catalunya".

El programa s'anava descapdellant sense incidents. En Rigall, el notable director de l'"Esbart" feia recalcar a cada ballet, amb càlida paraula i patriòtic entusiasme, les excel·lències de nostres balls típics.

La festa produí un gros entusiasme. I ara vé lo espeterrant.

La junta, no sapiguient com demostrar a En Rigall i al seu "Esbart" l'entusiasme que sentien, quina se'ls n'hi acut? Puja un de la junta a dalt de l'escenari i diu: "Senyors, en obsequi al "Esbart" que ens ha delectat amb tan formosa festa, el convidem al ball "agarrat" d'aquesta nit, el qual el dediquem al esmentat "Esbart" i al seu digne director".

En Rigall, després de refer-se de l'astorament que tal ofrena li produí, puja a la llotja escènica, manifestant que agraeix la intenció, però com que l'objecte de l'"Esbart", segons havia manifestat diferents vegades durant la festa, era la de desterrar aquella mena de balls per tal d'implantar nostres típiques dances, no podien sancionar amb l'acceptació d'aquell acte, i menys encara amb la seva presència al mateix, un fet que està en oberta oposició al seu sentir.

La planxa va ésser de les que formen època.

Un altre: Un autor novell, En Roderic Heras, va presentar i va ésser acceptada per a que li estre-

nessin una obra en tres actes nomenada "Animes triomfants". S'omple el Poble Nou de cartells anunciant la data de l'estrena, es fan programes luxosos de 16 pàgines, amb el repartiment de l'obra, els retrats de l'autor i dels actors, amb un elogi titiràmbic a cadascú que feia caure d'esquena. Segons ell, el qui no era una eminència que recordava a En Fontova o l'Isle Soler, no n'hi faltava gaire.

Els actors no podien entrar al café de l'entitat sense que els concurrents no's descobrissin irònicament.

Allò premia els aires d'una rifada colossal. Tan va ésser així, que'ls actors es neguen a representar l'obra anunciada en tals programes. Conflicte. Falten dos dies per a la funció. Negociacions. Intransigències. El president no sap per quin cantó girar-s'hi, perquè, per acabar-ho d'adobar, uns industrials que havien posat el seu anunci als programes, volen que aquests siguin repartits. Menaces. Suspensió de la funció... i solució *sui generis*. El president, que's veia apretat pels "senyors Esteves" anunciants, crida al conserje i li diu:

—Aneu i repartiu a tots els socis els programes i dieu: "Aquí teniu els programes de la funció que no's farà". "Schocking!"

Però ara ve la darrera, que és la més grossa. Es tracta de fer una funció a profit del monument al gran Guimerà. Programa: Gran homenatge... etz. Drama: *Terra baixa*.

—... què farem per peça?

"Conciliàbulus".

—S'ha de fer una cosa que no desentoni de la solemnitat del acte, que *digui* amb el drama.

Pensa que pensa, rumia que rumia...

—Ja ho tenim! Eureka! Farem una paròdia de *Terra baixa*.

I feren una paròdia que no és sinó una burla despiadada i constant de la més popular obra d'En Guimerà.

S'esmenarà el "Democràtic-Regionalista" de posar en ridícol els ideals que diu representar?

JORDI POBLENOVI

JO LLOARÉ...

Jo lloaré aquella donzella ardida —tot gentilisa amb son encès vestit— que d'ú, tament com una flò exquisida, una llaçada catalana al pit.

Jo lloaré son gest i la manera de dir l'amor ben alt i a qualsevol, per places i carrers va riallera i amb un posat tranquil i desinvol.

No és son amor aquella cosa vana del qui no té prou fè en son esperit: és un amor qu'abranda una sardana,

o bé aquell cant del poble, emmellangit, o'l drap d'una bandera catalana aletejant com un ocell ferit.

ALBERT GALIMANY

La visita del candidat

—Presenti's, presenti's, que vostè i jo serem els amos!..

DE LA MARCA «IMBROGLIO»

ls Salaris i els Queviures

PELÍCULA EN QUATRE EMPENTES

I

Des de època molt antiga, ni amics lleals ni adversaris, junts, Queviures i Salaris vivien a la botiga.

Però un dia, de repent, no se sap ben bé amb quin fi, els Queviures varen di:

—Aquí hi estem malament.

Tenim ganes de dà un salt que ens millori l'existència.

—Ves ara quina ocurrència!

I on anireu?

—Cap a dalt.

—Corrent! Nosaltres també vindrem. Us hem de seguì.

—Doncs, amunt!

(I heu-los aquí instalats al pis primè)

II

Els Queviures no s'hi troben tan bé com ells desitjaven; el pis no és lo que's pensaven; és fosc; els aires no els proven.

Els Salaris miren, callen i van fent el ranxo apart, fins que un dilluns, cap al tard, les diferències estallen.

Els Queviures:—No estem bé.

Els Salaris:—Voleu di?

—Sí; és precís sortir d'aquí.

Sortiu-ne, si així us convé.

—Des de dalt veurem més món.

—Molt bé, però us seguirem.

—Au, doncs! No ens entretinguem!

(I ja són al pis segon).

III

Nou canvi, nous desenganys, Els quartos resulten frets, els balcons són massa estrets, les portes no tenen panys.

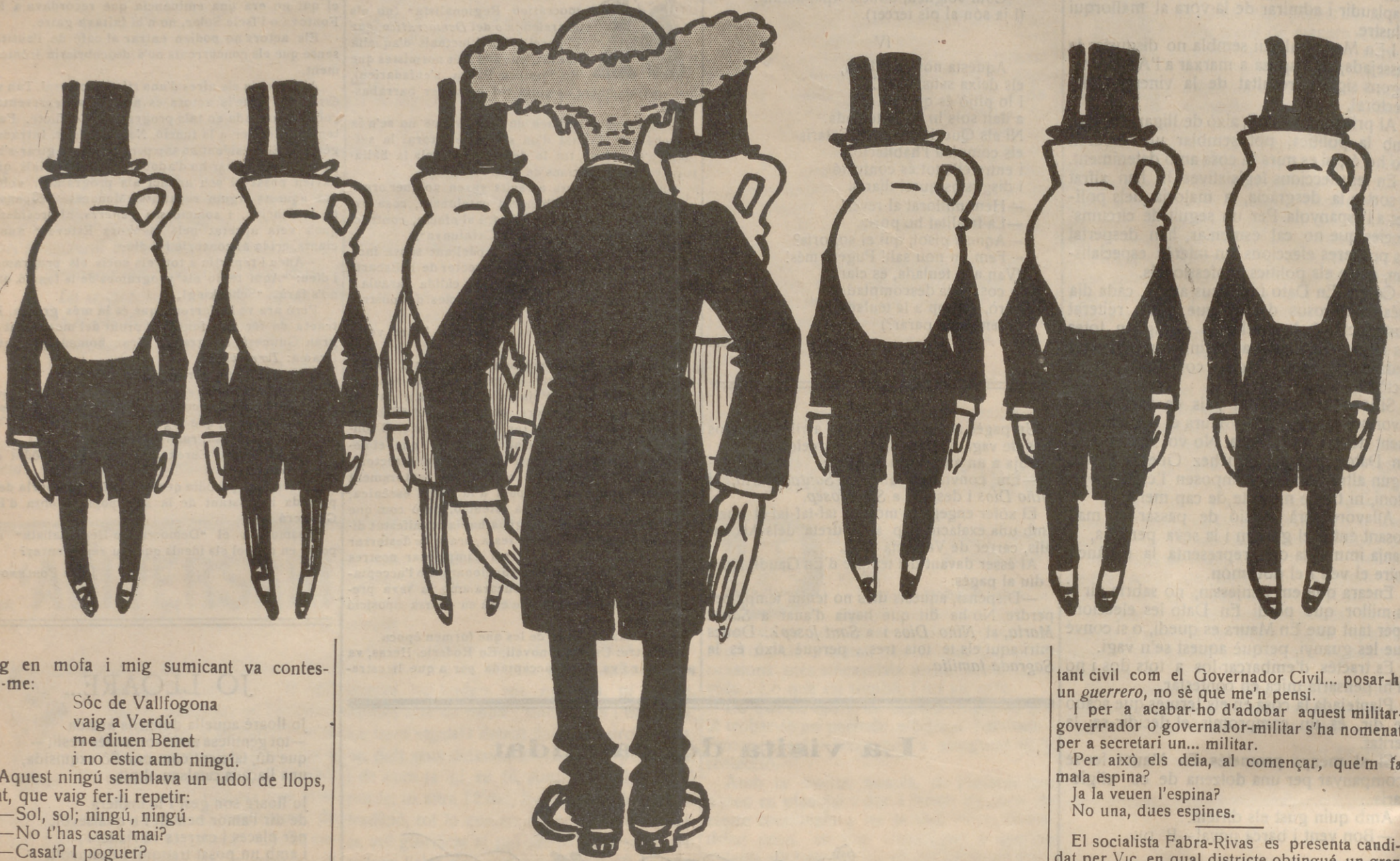
Els Queviures:—Quin bunyol!

Els Salaris:—Potser sí!

—Vés qui ho havia de di que aquí no hi toqués el sol!

No ens queda cap més sortida

El capità Manaya i el seu exèrcit electoral

— Preparen'... armas!

mig en mofa i mig sumicant va contestar-me:

Sóc de Vallfogona
vaig a Verdú
me diuen Benet
i no estic amb ningú.

Aquest ningú semblava un udol de llops,
tant, que vaig fer-li repetir:

—Sol, sol; ningú, ningú.
—No t'has casat mai?

—Casat? I poguer?

—Què tens algun defecte físic que te'n
priva? Què has comès algun delictes? Què no
hi han dones al món, i esglésies?...

—Esglésies? Masses!

—No t'entenc.

—Ja t'ho explicaré. Com saps, sóc fill de
Berga i tots els d'allà dalt som freds de tem-
perament. Quan sentim a parlar del matrimo-
ni, i de dones i casoris, sempre ens posem
a riure com un sort que riu perquè veu
riure als altres; en el fons ja hi ha el ma-
rit, l'home-casa, el pare de família, però...
esperem que les dones ho diguin; elles ja
no són tan fredes com nosaltres i no és gens
estrany rebre un recado per mediació d'al-
guna amiga, concebut en aquests termes:

—Digués a l'Anton que si es vol casar
amb mi, tinc tres unces arreplegades.

—I tu no has rebut cap recado d'a-
quests, oi?

—No, però és igual. Jo vivia a Badalona
i allí vaig trobar una compatriota, una
d'aquestes dones del nostre país, que sem-
pre se mantenen fresques, roges i fortes
com les roques de Caralt o de Pedra-forca;
en fi, una dona riallera, tendra, fresca, i
d'una ingenuïtat veritablement bergadana.

Què havíem de fer? Ella en tenia ganes
de casar-se... i jo, una necessitat... però
quan el destí posa el dit sobre un home és
inútil; tot és inútil.

—Se va morir?

—Cal...

—Doncs...

—Figura't que ho tenia tot comprat, els
testos, vull dir els trastos, les robes, la ferre-
teria de cuina, les paperines dels confits, els
papers arreglats, la fonda avisada; ja no fal-
taven més que dotze hores per a consumir
el delictes. La vigília havíem sortit tots dos
per a comprar algunes futeses que ens man-
caven, i al despedir-nos a la plaça de la vila,
vàrem dir-nos mutuament:

—No t'adormis, eh?

—No et descuidis.

—Pensa amb les claus del pis.

—Posem el rellotge bo.

—Al punt de les sis.

—Ja hi seré, ja. Abans i tot. L'has vista
més tu? Doncs, jo tampoc. Jo prou vaig
ésser-hi a l'hora, però ella a tres quarts de
set encara no s'havia presentat. Com pots

ben creure vaig abandonar el camp ben
desesperat i mai més, però mai més, he vol-
gut sentir a parlar del matrimoni.

—Doncs què va ésser?

—Molt senzill. Com sigui que a Badalona
hi ha dugues esglésies, mentre jo m'espera-
rava a la de dalt, ella s'esperava a la de baix.

J. ARNAU

ALGARABIA

Una caterva de sorolls estranys,
omplen l'espai de la ciutat nostrada;
i pels carrers, s'imposa destrampada
l'estridència, duent mals averanys.

Si de recolliment sentiu afanys,
no cal que penseu pas en fé aquí estada;
la vostra quietud serà torbada
pel gros brugit de crits, d'udols, de planys,

Sentireu de les motos la insolència
d'espetecs, que us acaben la paciència;
dels autos, les bocines més brutals;
les trompetes, flamants dels escombriaires
confont les cornetes dels drapaires,
com a goles d'intern passant triomfals.

FERESTEC

REPICS

En la forma que's va descapdellar la cèlebre
reunió de forces vives—forces patronals, di-
guem-ho clar—en l'Ajuntament, se veu d'una
hora lluny que a lo que's va tirar no era a di-
mitir el Governador Bas per lo dels atemptats,
sinó a fer-lo caure per la seva complascència
amb l'element obrer.

Si no fos així, perquè no anaven de dret al
bulto contra la policia, demanant també la ces-
santia del desastrós Arlegui?...

Res!... que està ben vist!... El nostre batlle

fou enredat pels burgesos. I per aquest cantó
la «Patronal», ha guanyat un plet en el que no
hi devia pendre cartes.

S'anuncia el pròxim viatge del general Be-
renguer, tomador de Xexauen, a Madrid.

Què com deixa allà les tropes espanyoles?
preguntaran vostès.

Molt bé, gràcies.

«A la defensiva, i amb el perill constant de
ésser objecte d'agressions.»

Així, ja val la pena d'anar a Madrid a cantar
victòria.

Llegirem l'altre dia, entre altres notes de ca-
ràcter religiós:

«El Novenario que debía celebrarse en la
capilla X de Gracia, ha sido aplazado hasta que
circulen los tranvías.»

Vaia una abnegació i una fe arrelada la de
aqueixos missaires!

Una funció religiosa que s'aplaça perquè no
hi han tramvies que hi portin!...

Per ventura, Crist, per a pujar el Calvari, va
esperar que inauguessin un funicular?...

El Consell Permanent de la Mancomunitat
ha enviat an En Dato un telegrama protestant
del nomenament de Alcaldes de Real Ordre.

Aquesta protesta i un vaset d'aigua calenta,
tot és igual.

Ultima hora!!!

Continua en peu la vaga de sastres.

Ja sé què contestaran molts llegidors.

Contestaran, com nosaltres mateixos:

—Vaga de sastres?... Me'n fum!... Com que, ça
com llà, em veig obligat a aprofitar la roba del
hivern passat!...

En Lerroix ha acceptat, diuen, un lloc en la
candidatura republicana radical de Saragoça.

La Virgen del Pilar dice
que no quiere ser francesa...

que quiere ser radicala
de la colla d'En Pastetas.

Em fa mala espina.

Per fi han substituït al senyor Bas; i l'han
substituït amb un altre senyor que es diu Mar-
tínez.

Dir-se Martínez no seria gran cosa de mal.
Però és militar. I francament per a un càrrec

tant civil com el Governador Civil... posar-hi
un guerrero, no sé què me'n pensi.

I per a acabar-ho d'adobar aquest militar-
governador o governador-militar s'ha nomenat
per a secretari un... militar.

Per això els deia, al començar, que'm fa
mala espina?

Ja la veuen l'espina?

No una, dues espines.

El socialista Fabra-Rivas es presenta candi-
dat per Vic, en qual districte obtingué un gran
número de vots en eleccions passades.

Home, m'agradaria que sortís triomfant.

Tan sols fos per a fer la guitza a aquell car-
linot que és diu Trias i Remenas.

Camí de les eleccions, tan En Layret com En
Domingo, s'han decantat decididament cap a la
banda dels socialistes, partidaris d'anar a les
urnes.

El primer anirà per Sabadell.

El segon anirà per Tortosa.

I l'Alomar?...

L'amic Alomar s'ha incrit en el Congrés de
la Democràcia i també pot fer bona feina des
de allí.

Tota la família del Noi maco se n'ha anat a
Londres.

Ja'm penso què hi ha anat a fer.

A aconsellar al Govern d'aquella nació que
dongui la llibertat a Irlanda.

I és comprèn.

El Noi maco és tan lliberal!

En viatge de propaganda electoral, s'anuncia
la vinguda a Barcelona del senyor La Cierva.

De passada pot enterar-se palpablement de
la qüestió del terrorisme.

I ficar-hi cullerada, per a demà que torni a
ésser al «candeler».

Una bona cullerada a favor de la repressió.
Com disfrutaria ara, manant, l'estira-cordetes
de 1909!

Quasi pot dir-se que a Saragoça estan pitjor
que aquí en matèria d'efervescència social.

Allò està que bufa!

Allò crema per tots costats!

Però allà tenen la *Pitarica*; i els burgesos
estan més tranquils perquè no dubten que
quan sia l'hora arribada, ella és farà «caba» de
sometent.

A Irlanda segueixen els atemptats contra la
policia.

Menos mal que les cambres de Londres co-
mencen a tractar de la llibertat a donar an
aquella nació.

Es allò que's diu:

«La lletra, amb sang entra.»

Un nou complot a favor de la monarquia
s'ha descobert a Berlín.

Però ha fracassat completament.

Que's desenganyin.

Els imperialistes alemanys no faran res.

No faran res fins que's decideixin a enviar a
cercar el *sanyó* Sala de Terrassa.